

FELELŐS MEGYEI NAPLO

Hírleteli árak		Változatok:	
Melyben:		Változatok:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4-50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 202.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjazás szerint.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Daranyay Lajos.

A koldusbérek nem a becsületes munka gyümölcsei.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök újvi szöszata a Szociális Missziótársulathoz.

Uj évet kezdünk új király kormány alatt, új reményekkel s buzgósággal! Sok biztatót s vigasztalót olvasok ki IV. Károly király kiáltványából „népeihez”, tehát a magyar nemzethez is, amit e nehéz időkben sokszoros örömmel vehetünk tudomásul. „A Mindenható színe előtt fogadja, hogy az ősei által reá hagyott örökségnek hű sáfárja lesz”, — tehát sáfárja népe hitének, erkölcsének s alkotmányának; megígéri, hogy mindent meg akar tenni, „hogy mielőbb elmuljanak a háború áldozatai s borzalmai”, s hogy megszerezze népének a béke áldásait. Isten segítség e nagy s fölséges törekvésekben s koronázza meg mielőbb sikerrel fáradozásait!

De van a kiáltványban valami, ami még ennél is rokonszenvesebb s ami arról biztosít, hogy gondosan fog öröködni a jogegyenlőség fölött s hogy törekvését arra fogja irányítani, hogy a társadalom munkástagjai számára biztosítsa becsületes munkájának gyümölcseit.

Éz-érdekel minket — azt mondanám — a legközvetlenebbül s ez szól nekünk, nemkülönben mindazoknak a törekvésekkel, melyekkel a társadalmi bajokat enyhíteni s gyógyítani s a gazdasági nehézségeket s igazságtalanságokat megszüntetni akarjuk.

Mily nagy szó ez a mai világban: biztosítani akarom a társadalom munkástagjai számára becsületes munkájuk gyümölcseit! Mert tengernyi munka folyik a társadalomban mindenfelé, de mily igazságtalanságtalan s egyenlőtlen s mily koldusos az osztózkodás a munka gyümölcseiben! Hány ember törli magát gyárban, műhelyben, szerkesztőségben s irodában, — hányan tesz-

nek egybe éjt s nappalt, hogy csak kenyerük — abból is kilenc deka — legyen; hányan görnyednek irasztalok, gyálszűkek s mosóteknők fölött, — hányan rojják a betűsorokat, vagy gépelik az öltések millióit s mindezek közül ugyan hányan kapják meg a királyi programm szerint becsületes munkájuk gyümölcseit? Ha egy tucat zseb-kendő beszegéseért 12 fillért fizetnek — s ahhoz a munkásnak még a cernát is kell szolgáltatnia; ha egy mosó, ruháért, szoknyáért vagy blousért 50 fillér jár, akkor mit lehet ugyan becsületes keresés munkáról szó, de ennek a becsületes munkának a gyümölcsein bizonyára mások osztoszkodnak a munkással. Bizony mások s amit azok a mások elvisznek a munka gyümölcseiből, abból kerülnek ki a busás osztalékok, — abból hűlnak a kuponok s az igazgatósi, meg nem tudom, miféle védjékek!

A király meg akarja szüntetni e nagy igazságtalanságot, melynek pokoli mélységéből emelkednek a fekete gondok, az elégedetlenség s elkeseredettség rémei, az elcsigázott s agyongyötört munkások s családanyák s a vérszegény, sápadt gyermekek alakjai. Innen rikácsol föl a perpatvar s az örökös veszekedés és káromkodás! Az ilyen koldusbérek nem a becsületes munka gyümölcsei, hanem a tőke dús asztaláról lehullott morzsák s kutyák elé dobott csontok. S valamint a koldusbérekből lehetetlenség élni, úgy lehetetlenség az ilyen koldusbérekkel élőködő s nyomorgó társadalomnak e helyzetében megnyugodni s e társadalmi igazságtalanság megkövült rendjét állandónak, vagy épen Isten akaratának tekinteni.

Ez nem Isten akaratát s ez nem maradhat így, de... ezen aztán egymagában a királyi kiáltvány sem változtatna egyszerre, mert a kapitalista termelés is ideiglenes s történeti tünet, melyen át kell esnünk s azt nemcsak törvénnyel, hanem haladással, fejlődéssel s a munkásrétegek fölvilágosításával, magasabb erkölcsével s öntadattal és végül tervszerű összetartásával s akciójával lehet csak megszüntetni.

Mi ezzel a felfogással s ezzel a bizalommal akarjuk az új királyi kiáltványának szellemében munkánkat folytatni!

De rá akarok mutatni még valamire, ami a kiáltványban nincs benn, de amit a kiáltványt kibocsátó királytól elválasztani nem lehet; — rá akarok mutatni egy körül-ményre, mely rendkívül megerősít bizalmunkban s ez az, hogy a király oldala mellett egy hitves áll, akinek lelke tele van hittel, Isten-és emberszeretettel s akit meg-lepetésszerűen Zita királynőnek

hívnak. Ezt a nevet nálunk nem igen ismerik, de ez egy szentnek neve, aki szolgáló, cseléd, az alacsony társadalmi rétegek szülőfője volt. Ez a szt. Zita nem hordott koronát a fején, hanem kendőt, de a szíve tele volt királyi, krisztusi hittel s szeretettel.

Nem gondolhatom-e méltán, hogy mikor Károly király kiáltványt bocsát népeihez, melyben a társadalom munkástagjai számára biztosítani igéri becsületes munkájuk gyümölcseit, hogy akkor szt. Zita cselédlány párfogoltjának, az ő saját kedves hitvesének szíven s érzéséim át szólt hozzánk? A királyné, ki szt. Zita nevével viseli a király, ki szt. Zita párfogoltját feleségül bírja, bizonyára megéri a társadalom munkásosztályának — s ide foglalom az iparost épügy mint a lateinert — baját s kezét fog a törvényhozással s a szervezett s összetartó társadalommal, hogy jogára alatt igazságosabb állapotok s boldogabb nép dicsérje az Urat, tisztelje a királyt és szeresse önelétét

Csatatereink hírei. Győzelemlről-győzelemre.

A római tanácskozás.

A nemzetközi események előterében a római konferencia ügyé áll, s azon váratlanul megjelent Sarraill tábornok is, Brindisin érkezett az olasz fővárosba. A konferencia különösen az entente balkáni terveivel foglalkozik, és ismét szóba kerül, hogy folytassák-e a balkáni akciót vagy pedig szüntessék be épen úgy, mint anak idején beszüntették a dardanellai expedíciót is.

Az oláh a legsúlyosabb helyzetbe került.

Maesin és Brailla bukása után Galac és Foksani sorsát félti az entente, és attól tart, hogy Galac bukásával az egész Szereth-vonal és az egész Alduna is a szövetségesek kezére kerül. Ha az oroszok nem, tudják tartani a Szereth-vonalat, akkor a románok is kénytelenek lesznek egészen a Pruthig

hátrálni. A mostani harcok tulajdonképen Moldva birtokáért folynak, sőt közvetve Besszarábiáért, mert hiszen az orosz-román sereg egyáltalán nem lehet biztos afelől, hogy az ellenség, ha Moldvába behatol, ott még is állapodik. Az entente számítása szerint a középhatalmak a Bukovinától a Fekete-tengerig terjedő frontokon negyvenkét divízióval rendelkeznek és már ez a főlény is indokoltá teszi a román-orosz sereg visszavonását.

A görög végre lerázza az ántantot.

A görög válság még nem oldódott meg. Konstantin király ugylátszik, még egy ideig tűri az eseményeket, magát a blokkadót is, hogy ez idő alatt erőt szervezve. Görögország látszólagos türelme csak idő kérdése és az ententetal való diplomáciai viszony megszakítása azért egészen bizonyosra vehető.

A villanyvilágítás.

Tegnap este szinte bombaszerű robbanással csapott le a hír, hogy Phoebusék megszűntetik a villanyvilágítást. Január első felében petroleum, gyeritya, gáz és villany nélkül nézünk bele a sötétségbe és szenvedjük a vízvezeték hiányainak minden nyomorúságát.

A hivatalos ok az: hogy a háboru okozta forgalmi akadályok miatt lehetetlen megfelelő mennyiségű szénét ide szállítani. Mivel pedig a szállítást állami vállalat, állami vasuton, állami kocsikon és állami személyzet közvetítésével történik, az okot hivatalosan a háboruban kell keresnünk és nem Phoebusékban.

Hivatalosan így. A szinfalak mögött azonban más komédia járja. Azt mondják, hogy a Phoebus szeretné szénét, de nem szerez és azért nem szerez, mert boszút akar állani a városban, hogy nem engedte annyit nyerni, amennyit ő akart nyerni. Ugyanis a Phoebus 25 százaléknyal akarta föl emelni az áram árát, 6 fillér helyett 7 és 1/2 akart, a közgyűlés azonban csak 20 százaléknyal áremelést szavazott meg. Ez oly csekélység, hogy mi szerintünk ez a körülbelül 10 ezer korona különbség nem döntötte volna fel az egyensúlyt. Azonban a Phoebus még azt is követelte, hogy a 25% áremelést a háboru után még két esztendőig szedhesse. A közgyűlés azonban csak abba egyezett bele, hogy ez az áremelés *egyelőre* csak egy esztendőig történhessék, ha aztán a közgyűlés azt látja, hogy Phoebuséknak nehéz a helyzetük és méltányos a még további áremelés: cseveghetünk további önadózásokról. A Phoebus követelt 25% áremelést, azonban nem kötelezte magát arra, hogy biztosan fog áramot szolgáltatni. A közgyűlés ezzel szemben azt mondta: fizetünk, azonban föltétlenül. Megköveteljük, hogy a Phoebus biztoson bennünket az áramszolgáltatásról. Először is tartson állandó szénkészletet, azután pedig, ha nem világít, fizessen naponként 200 korona büntetést.

Ugyátszik, hogy a Phoebusnak mindez nem tetszik, mert ő ki akarja ugyan használni a mi szorult helyzetünket, ki akar ugyan zsarolni belőlünk körülbelül 80 ezer újabb jövedelmet, azonban lekötöni magát egyáltalában nem akarja.

Nagyon szomorú, hogy e mellett van még biztatója is. A nyilvánosság előtt a Székesfehérvár és Vidéke valósággal uszítja a tisztelt társaságot, szinte a kezébe adja a város közönségét fojtogató kötelet: csak tessék szorítani. Mintha a Székesfehérvár és Vidéke a Phoebus érdekeinek a képviselője lenne a város közönségével szemben, mintha azok a garanciák, amelyeket a közgyűlés elfogadott, nem a város közönségének érdekeit támogatják, mintha a nevezett újságnak lájnia, hogy a Phoebus nem nyuzhatja le a bőrüket.

Harc előtt, nagyon kellemetlen harc előtt állunk. Általános a vélemény, s ezt a közgyűlés nyíltan is kimondta, hogy a Phoebus nemcsak nem uri módon, hanem nem is korrektül bánik velünk, azzal a várossal, amely összes vállalati között a legjobb fejős tehene lett.

Mi hisszük, hogy a város polgármestere meg fogja védelmezni a polgárok érdekeit és kieszközölni a szállítási nehézségek lebirkozását.

Azonban a polgárság nevében mi is hangos szóval kiáltjuk azt, amit már annyiszor hangoztattunk:

Tessék városi kezelésbe venni a villanyvilágítást!

Ne időzzünk, hanem siessünk azzal, amit már régen meg kellett volna tennünk.

Ha Phoebus harcot akar, mi csavarjuk ki a kezéből a fegyvert. Ne engedjük magunkat nyuzni, hanem tegyünk meg minden lépést és minél előbb, hogy a Phoebus dúsz jövedelmi forrása a mi jövedelmünk és ne Phoebusék telhetetlenségének eszköze legyen.

Tessék összehívni minél előbb a villanyvilágítás megváltását előkészítő bizottságot.

Egy bizottsági tag.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszér dr. Störk-pasztilla. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert városfőzteri Magyar Korona gyógyszerárában.

Levél a háborus teendőkről.

A szerkesztőnek írodik, papoknak szól, de más is elolvashatja.

I.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A F. N. 1916 ik évi november 25-iki számában egy közlemény jelent meg. A címe: *Tervszerű munka a háboru alatt.* Írója látja azt az aknamunkát, melyet az egyház ellenségei még ma, a háboru ideje alatt is végeznek, hogy romboljanak ott, ahol mi építeni akarunk, hogy szétszórják azt, amit mi összegyűjtöni iparkodunk. Elsősorban a szabadkőművesség és szociáldemokrácia fenyegető veszedelmét látja. s külön is megemlíti a Világ és a Népszava viselkedését. Ohajja ezzel szemben, hogy „A F. N. hátsábjain komoly irányu megbeszélés történjék arra nézve, hogy legszembetűnőbb érdekeink szempontjából nem kellene-e már most, a háboru tartama alatt létrehozni egy megyei, talán papi vagy talán papok és világiakból álló szervezetet? Ez aztán fölélné a katolikus sajtót — főleg a politikát — a háboru utáni birtokpolitikát, a kath. népszövetség ügyét, a hitbuzgalmi életet, a kath. tanügyet; a fiatalok büntetésök ügyét, a kiskorúak bíróságát, a szociális misszió ügyét, a vármegyei szervezkedés ügyét, stb. stb.

A cikkirő gyűlést tartana, előadókát választana s ezeknek a működésével akarna „termékeny gondolatokat” adni másoknak (gondolom első sorban a papokra gondol), hogy „a mármár apatikus álomból fölébresztve, lelkesült és bizó hangulatban térnénk vissza a gyűlésekről otthonukba”. Nem bánja, — ugymond — szóljanak hozzá vagy kontra; a fő az, hogy tegyünk valamit, mert ez a mostanai tepsedő hallgatás és bizonytalanság mindennél rosszabb.

Azóta néhány válasz — tényleg pró és kontra — jött a F. N.-ban erre az írásra. Ezeket is elolvastam. Az egyik feleslegesnek tartja a szervezkedést; a másik szeretné, ha a tervbeveti szervezet vagy esetleg egy egy időről-időre kiadandó jelző révén — egyöntetűbb lenne a munka az egész megyében; és így tovább.

Jó magam sokat gondolkoztam a dolog-felett. Ezek a jól és sokszor leszűrt gondolataim lesznek ebben a levélben. Vagy, ha egy helyett kettő lesz belőle, ne haragudjék meg érte Szerkesztő Ur.

Jól tudom, hogy a szervezett erő nagy erő, a szervezeten erő — gyengeség. Azt is tudom, hogy főleg a huszadik században semmiféle irányzat, főrekevés, program, akarás nem érvényesül, ha nincs mögötte egy erős, szervezett sereg, hogy a kibontott zászlót diadalra vigye.

S mégis — ne vegye rossz néven

az eszmé érdemes felvetője — a magam részéről nem tudok lelkesülni azért a tervezett újabb szervezkedésért.

Megmondom, hogy miért. A cikkirő papoknak, esetleg papoknak és világiaknak szervezkedésére gondol.

Kérem szeretettel: a papok ügyis túlontúl szervezve vannak. Beszervezte őket első sorban maga a felszentelés, másodsorban a püspöki központi hatalom, harmadsorban kell, hogy össztartás, egyöntetű munkára sarkalja őket az érdek, az egyház, a lelkek érdeke és a saját érdekük.

Be vannak szervezve egyházmegyénként, esperesi kerületenként. Az utóbbi meg is nyilatkozik külsőleg is, sőt működik is az évenként kétszer megtartott kerületi papi gyűléseken.

Kérdem: kell ennél erősebb, komolyabb szervezkedés? Tudom, híz év előtt a Katolikus Országos Szövetség ideális dolgot gondolt és nagyot akart cselekedni akkor, mikor a püspökök útján minden esperesi kerület részéről egy képviselőt nevezetett ki, hogy aztán ezek irányítsák a kerületi papságot, adjanak „termékeny gondolatokat”, „felrázzák a tepsedőket”, egyöntetű munkát teremtsenek nem egy megyében, de az egész országban.

Specialiter nálunk, főleg az áldott emléktől, ideálisan buzgó Rác kanonok agitációja és az egyházmegye Főpásztorának nagy jóakaratát folytán igazán tevékenyen működött ez a kis testület. Évente egyszer, néha kétszer is összejött a püspök jelenlétében, tehát annak tekintélyétől támogatva, megbeszélte, tervezte, jegyzőkönyvet (szegény Rác kanonok írógépe a megmondhatója, hogy mennyit) fáradhatatlanul. Voltak előadói; ezek a központ által felvetett, az értekezleteken megtárgyalt kérdéseket beilletőleg kivitték a kerületi gyűlésekbe. Volt ott szó mindenről: sajtóról, politikáról, egyesületi életéről, megyeről, hitbuzgalomról, nevelésről s mit tudom én, miről.

S mi lett az eredmény? Tudtommal alig több a semminél. Ne vetéssék helyi dicsekvésnek: a székesfehérvári káth. kör nem egészen egy évtized alatt ezer akadályt legyőzve, ezer nehézségen keresztüligazolvá, feneketlen rosszakaratokkal szembeállva megépítette a katolikus egyesületi házat a Szent István tereimmel. A katolikus legényegylet új otthonot kapott. A viziváros egy új templomot. A felsőváros külön, új, pompás katolikus kör. Létrejött a Szent Imre konviktus. Megépült a Katolikus Tanítóháza. Az egyházmegye nyomdát szerzett. Megalakult a fogyasztási és hitel-szövetkezet. Ma is áll mind a kettő. Van öt kongregációnk. Most épült fel a cselédotthonunk. Működik két patronageunk. Kifestődött a felsővárosi templom s az áldozók száma ebben az egy templomban öt év alatt 3500-ról 14.000-re emelkedett.

Nem mondtam el mindent. M

S Ö V E G J Á R T Ó vászonáruháza, Barátok épülete.

Olcsó szabott árak.

Nagy választék

fehér és színes barcheták, karton, schiffon és damasztó. Különböző vásznak, törülközők, abrosz, fűzők és zsebkendőkből, ág- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

történt a lelkek mélyén, nem is tudom. De, végre is, így illik ez egy püspöki városhoz. (Ambár mi látjuk a legjobban, hogy még itt sem minden fenékgig tejfel.)

Másutt is megmozdult a föld. Mórton pompás ház. kőr épült, Adonyban pézseg a hitélet, Csákváron csaknem minden katolikus vonatkozású ügy intézményesen szervezte van. Másutt más történt; itt a plebános ideális harmoniában él a tanítóival, ott pompásan megy templomi népének, amott mindig zsufolva a templom s a hívek tiz százaléka sem hagyja el a husvéti gyűlést stb. Csaknem mindenütt mozduult, lendült valami, amint a helyi körülmények sürgették, engedték, javasolták.

De kérem: *mindéz nem szervezkedés eredménye, hanem az emberek, az egyének munkája.* Ahol nincs arrateremt ember lélekkel, energiával, ésszel, fizikummal és Isten kegyelmét megnyerni tudó imádsággal, ott a legideálisabbban elgondolt szervezkedés hatása is semmi; eloszlík, mint a buborék, s marad, mi volt, a pusztta lég. Így van.

Egyik ember telve idealizmus-sal, szívós munka árán a legmósbobá körülmények között megcsinálja a kongregációt, a másik nemtörődömségével feleannyi idő alatt agyonütöti azt. Az egyik jóformában semmiből felépít egy katholicusköri házat, a másik alatt elmaradnak, elszöknek belőle az emberek. A centrum megteremt és évtizedeken át hatalmas erőfe szítését fenntart, felvirágoztat egy katolikus lapot és kűnn a periferiákon talán van ember, aki ugyanannyi idő alatt egyetlen előfizetőt nem akar, vagy nem tud a számára szerezni. Az egyik gondos szeretettel megcsinálja és vezeti az anyák kongregációját (Adony), a másik talán a gyerekekkel sem törődik az iskolában.

Nem további szervezkedés kell nekünk; hanem, tetszik tudni, hogy mi? Tudás, modor, példaadás, az egyéni pástoráció nagy fontosságának megértése, kitarítás és mindenek felett *lélek*. Ugy olvasom a szentírásban, hogy az apostolok szíjjelmentek s egyetlenegyszer jöttek össze, a jeruzsálemi zsinatra, aztán többet nem szerveztek, hanem *dolgoztak*. Ugyan kérem, kivel szervezkedett volna most száz éve Bécsben a nagy Hofbauer Kelemen, mikor a császári udvartól feléle az utolsó burgzsandárig mindenki összeszedődött ellene: a papok, a miniszterek, a saító, a művészet, az egész policia? És mégis kiforgatta a sarkából azt a poshadt józefinista világot!

Ad a szeminárium elég termékeny gondolatot: tessék azokat ápolni, megvalósítani. S ami még kell az együvértartozás érzésének ápolásához, az egyöntetű munka irányításához, azt végezzék el a kerületi gyűlések, esetleg mint nálunk Fehérvárott: a havi konferenciák. Egyéb nem kell.

Szigma.

— Olvasnivalót a katonáknak. A háború harmadik felén is kérők a kórházi katonák a közönséget, hogy olvassni valót adjanak nekik. Az elhunyt két telen ebbei kötelességének dicséretesen felelt meg a publikum. Reméljük, hogy most is így lesz.

A hadifoglyok kenyérel-látása.

Rendelet a városhoz és a vármegyéhez.

Kürthy báró, az országos közéletmezési hivatal elnöke a következő körrendeletet küldte a város polgármesteréhez és a megye alispánjához:

A hadifoglyok ellátására nézve az a megállapodás jött létre, hogy a hadifoglyok legjeljebb olyan liszt, illetőleg kenyérelátásban részesíthetők, amint a velük ugyanazon munkát teljesítő belföldi polgári munkás kap. E szerint a hadifoglyok mezőgazdasági munkában legjeljebb napi 400, más nehéz testi munkában legjeljebb 300, minden egyéb munkában pedig legjeljebb napi 240 gramm lisztet, illetőleg ennek megfelelő kenyeret fogyaszthatnak.

Ezzel ellentétben lábrakapott az a gyakorlat, hogy a hadifogly munkások lanya munkateltjesítésel vagy éppen a munka abbahagyással rákényszeríteni igyekeznek a munkaadót arra, hogy liszt vagy kenyérelátásukat a szabályok megszegésével is fokozzák és ezáltal aztán egyes vidékeknél a központ által való ellátásban olyan hiányok, zavarok és előre kiszámíthatatlan főnakadások merülnek föl, amelyeket kiküszöbölni már általános foglalmi szempontból is föltétlenül szükséges, a folyó év nehéz gazdasági viszonyai között pedig megengedni annál kevesebb sem lehet, mert az ilyen hiányok pótlására készletek ez idő szerint egyáltalán nem állanak rendelkezésre.

HIREK.

— Katonai kitüntetések. Tükör János 10, alsódomborui Zalán Miklós 13. huszárezredbeli tart. főhadnagyk legfelsőbb dicsőró elismé esben része-sültek. Öfelsége megen-gedte, hogy Rathmann Gyula 69. gyalogezredbeli őrnagy és Buskert Antal 69. gyalogezredbeli százados a német vaskereszt 2. osztályát elfogadhassák és viselhessék. Beódi Balogh Gábor nyugállományú őrnagy az V-17. népf. hadtápászdőlj paranosnoka a hadiékintményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapta.

— A villanydíj. Lapunk tegnapi számában megírta, hogy a Phoebus bejelentette a városnak, hogy pár nap múlva szűnhány miatt kénytelen lesz szűnhányt az üzemet. A városi tanács ma foglalkozott az ügy-gyel. A bányától azt a választ kapta, hogy három vagonnal kaphatunk szemet. Ez azonban csak pár napra elég. A kínos ügy tehát megoldatlan maradt. Hogy mi következik még, kértogés, pedig mindent a legna-gyobb idegességgel leli.

— Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél. Fejérvárme-gye közigazgatási bizottsága ked-den délelőtt tartotta havi ülését gróf Széchenyi Viktor főispán el-nöklete alatt. Dr. Matia Árpád a rekvirálás miatt szólt fel, felso-rolta azokat a sérelmeket, amelyek előfordulnak. Egyes helyeken drákok szigorral történik a rekvirálás és ez keserűen boszulja meg magát. Nemcsak elkezeredest szűl, hanem a leg súlyosabb helyzeteket teremti. A rekvirálás miatt többben felszólaltak. A bizottság utána néz a dolgnak. Kellér Izsó-műszaki tanácsos a fedanyag hordására közérő kirendelését kérte.

Ezeket kívül a szokásos folyó ügyeket intézték el. Dec. végéig esedékessé vált kincstári követe-lés 6732294 kor. 31 fill., befizet-tek 5635127 kor. 54 fill. hátralék maradt 1097166 kor. 77 fill.

A vármegye állategészségügye a következő: December hó fo-lyamán Fejérvármegye területén az állategészségügy ismét kedve-zőtlen volt. 15 községben lépett fel fertőző betegség és pedig rag.száj és körömfajás 9, sertéspe-sis 5, ráhkor 1, községben. Meg-szűnt a száj és körömfajás 9, a veszttség 2 község. Jelenleg fertőző van és zárlat alatt áll száj és körömfajás miatt 28, ser-tésvész miatt 23, veszttség miatt 10, ráhkor miatt 1, összesen 63 község.

— Kürthy báró a zsemlye mellett. Különféle kérdésekről nyilatkozott Kürthy Lajos báró. Többek között a romániai zsákmányról, a zsemlyéről és a husról is. Ezek érdekes nyilatkozatok a következők: — Még mindig nem tudjuk, hogy mit kapunk Romániából. Lehet nagy a zsákmány, lehet kicsi, de eddig semmi biztosat nem tudunk meg róla. Inga-tag alpra építeni pedig vesélyes dolog. Hagyjuk tehát még továbbra is számitáson kívül Romániát! Ezt annál is inkább megtehetjük, mert mindeu romániai zsákmány nélkül is egészen jól megleszünk az ut termésig. A magunk készle-tével persze szűkebben; ha zsákmányt is kaphatunk hozzá, valamely bővebben. De mindenesetre megleszünk és ez a fő. — Hogy lesz-e zsemlye, vagy sem, ma sem tudom megmondani. Az általános óhaj, sőt a magam véle-ménye is az zsemlye amellett van — de itt is, miőt más közéletmezési kérdéneknél számos olyan szempontot is figyelembe kell venniük, amiről a közön-ségnek fogalma sincs — A közön-ség mostanában igen örül annak, hogy a sertésusznak lement az ára. Az árcsökkenésnek az az oka, hogy kevés a takarmány s akitől a kukoricát rekvirálták, félig hiizott sertéseit a piacra do-bja. Okosan teszi, akinek módjában áll, ha fűstön konzerválja a fölösleges húst és félreteszi későbbi időre. A zsűrlal is jó lesz ta-karékoskodni. Nem ijesztésképpen mondom ezt, mert hála Isten, elég nagy a sertésállományunk s a husnak a piacra való mai özönlése utóbb sem fog valami nagyobb hátrányt járni.

— A közhivatali kezelők és ügyelőkörök országos egyesíté-nek XXI. számú helyi csoportja folyó hó 11-én este negyed 6 órakor a városház nagyertermében rendezték közgyűlést tart, és arra a tagtársakat tüszelével megújvja

az elnökség. Tárgysorozat a kö-vetkező: 1. Elhők választás. 2. A választmányi ülésen megválasztott díszelnököknek közgyűlési hatá-rozat alapján való megerősítése. 3. A választmányi ülésen szóba jött az üléseken még nem jelent ta-gok után kiszabandó bírság ösz-szeg megszabása. 4. A netán felmerült indítványok és felszó-lások. Végül felkeri az elnökség a tagokat, hogy a tárgysorozat fontosságánál fogva a közgyűlé-sen pontosan jelenjenek meg.

— Ellített árdrágtitok. Özv. Reichard Károlyné isziméri lakos Iszichard községben a tepertőt a hatóságilag megállított 4 korona 80 fillér helyett kilonként 10 korona-ért árusította, ezért 40 korona pénzbüntetésre ítélte a móri fő-szolgabíró. Gulyás Ferencné bo-kodj lakos a mori hetivásáron a tengeri métermázsáját 74 korona 40 fillér ártban árusította a megá-lapított 27 korona 80 fillér ár helyett; ezért a visszaélést 500 korona pénzbüntetésre és a ren-geri elkobzására ítélték. Sipo Sipo bodajti lakos a hetivásáron a burgonyának kilóját 34 fillér ártban értékesítette, amiért 15 napi elzárásra és 100 korona pénzbűn-tetésre s a 650 kilogramm bur-gonyának elkobzására ítélték.

— A keresetadó beállása. A törvény értelmében az 1916. évre kivetett III. osztályu kereseti adó újabb kivetés nélkül az 1917, 1918, és 1919. évekre is érvényben íar-tatván, a III. osztályu kereseti adó csakis az ujonnan keletkezett haszonhajtó foglalkozások után lesz az 1917. év folyamán megá-lapítandó. Mindazok, akik ujonnan keletkeznek haszonhajtó foglalko-zásuk után az 1917. évre első ízben rovandók meg III. osztályu kereseti adóval, kötelesek január 20 áig üzletük, vállalatuk vagy egyéb haszonhajtó foglalkozásuk után az annak megkezdésétől számitandó, illetőleg fennállás idejére eső kereseti vany üzleti tisztia nyereményét bevallani. Az adózó, aki a vallomástételre kitűzött fenti határ idő után lép a III. oszt. keresetadókötelesek sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától számitott két hónap alatt kötelesek vallomást adni. A kik állandó vagy alkalmi haszonhajtó foglalkozásuk be nem jelenük, vagy akik üzletüket vállalatukat, keresetüket vagy jövődeimforrá-sukat valótlanul mondiák be avagy vallomásukat bizonyíthatólag hamisított adatokra alapítják. A nyilvános számáadásra kötelezett ügynökei ügynöki díjakra nézve az illető vállalatok kötelesek beval-lani.

— Katonatemetés. Patkás Tó-gyer huszár a cs. és kir. 1-es huszárezredből, Sarkakkeresztúri lakos, a harctérben kapott lötsébe következtében elhunyt. Temetése 1917. január 10-én déltán fél 3 órakor lesz a Szent György kórház halottsházából.

— Újítás a hó reform-füzék ter-ében; gyári lenakat sikerült szűre-nem oly higiénikus "Rádium" re-form-füzékben, melyek a győntöt teljesen szabádon hagyják; csak a hasat és csápót fűzik, kénytelenek já-rást és szabad mozgást biztósíta-nak, amelyet már hátrányosak. — Vátozó Társulat csak "Rádium" füzék felső részén! Győntöt háru-vítás egész meggyeri Varaszi Füg-gelék. Blou-újdonások Aladá rak-tára.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Királynőm meghalok
 érte. Dráma.
 Csütörtök: Mágna Misza.
 Péntek: Faun. Dráma.
 Szombat: Derék Fridolin. Ope-
 ret.
 Vasárnap: d. u. Bájós ismeretlen.
 este: Derék Fridolin.

Az Uránia mozgoszínház hírei.

Az amateur című Stuart Weeb's
 filmre a közönség figyelmét külön
 is felhívja az Uránia tulajonosa.
 Ez a film ugyanis mint detektív
 komédia elsőrangú szórakozást
 nyújt és úgy szerdán, valamint
 csütörtökön is a koronázási ünne-
 pély keretében fényes pótműsorral
 kerül színre.

Az Apolló mozgoszínház hírei.

Az Apolló színház tágas néző-
 tere — mint az igazgatóság közli
 — zsufoóság megtelt közönséggel
 a Koronázási film bemutatásának
 első napjain és a közönség legna-
 gyobb elragadtatás hangján nyilat-
 kozott a változatos, színpompás
 felvételekről, melyek hűen tükrözik
 vissza a nagyszerű, fejedelmi
 ünnepséget. A koronázási film
 egész, héten műsoron marad. —
 Szerdán ezzel együtt egy gyönyörű
 keleti dráma kerül bemutatásra
 „Egyiptom gyöngye” címen, a
 melyben Psylander legújabb ala-
 kítását látjuk. — Csütörtökön és
 pénteken a szenzációs amerikai
 aranyfilm sorozat „Mister Robin-
 son” című nagyhatású drámája
 kerül színre, melynek főszerepét
 Amerika legkiválóbb színművésze,
 Róbert Warwick játssza.

— Diabolo Kyburgi kísértete
 minden tőzsdében és papirkeres-
 kedésben kapható 1'80 K-ért.

Közgazdaság.

**A Hungaria Bank r. t. tőke-
 emelése.**

Több ízben adtunk már hirt
 lapunk hasábjain előkelő pénz-
 intézetek tőkeemeléséről, de sohase
 tettük ezt a rokonszenvennek azon
 hangján, mint jelen esetben, midőn
 egy oly intézetről van szó, melyet
 alapításának első napjától kezdve
 meleg érdeklődéssel kísértünk,
 amely aránylag rövid időn belül
 pénzintézeteink első sorába küz-
 dött fel magát.

Természetes, hogy az intézet mai
 nivója, tekintélye — feltűnést keltő
 zsenialitású vezetőségét dicséri,
 amely páratlanul szerencsés kézzel
 minden kedvező alkalmat ki-
 tudott használni az intézet érdeke-
 nek sikeres előmozdítására. Hogy
 mily előrelátó, céltudatos, fontos
 nemzetgazdasági munkát végez
 vezetősége, csak az tudja, és bírja
 kellőleg értékelni, aki ismeri
 viszonyainkat és piacunk alaku-
 latait.

Hogy milyen megbízhatósgu
 szilárd vállalat, mi sem bizonyítja
 jobban, mint a Pesti Magyar Keres-
 kedelmi Bankkal való összekötte-
 tése, amely tudvalevőleg arról
 ismeretes, hogy szilárd alapra van-
 nak fektetve és jó vállalatnak
 bizonyultak. Érthető tehát, ha a
 legutóbbi igazgatósági ülés határo-
 zatát a legnagyobb elismerés-
 sel honoráljuk. Ugyanis ezen
 igazgatósági ülésen elhatározták

hogy alaptőkéjüket az 5 millió
 koronáról hét millió koronával
 tizenkét millió koronára emelik fel
 17.500 darab 400 korona-névértékű
 új részvény kibocsátása által. Az
 újonnan kibocsátandó részvények
 átvételére a bank igazgatósága
 előzetes megállapodást létesített
 egy a Pesti Kereskedelmi Bank
 vezetése alatt álló konzorciummal,
 amely a részvények átvételével
 egyidejűleg magát a Hungári Bank
 igazgatóságában és felügyelő-bizott-
 ságában is képviseltetni fogja. Ez
 alkalommal azok az igazgatósági
 tagok, akik ellenséges állam polgá-
 rai, az igazgatóságából kiválnak.
 A tőkeemelés révén a Hungaria
 Bank jelentékeny mértékben emeli
 pozícióját a budapesti pénzpiacon
 és teljesen felszabadulva a külföldi
 tőke befolyása alól, a Pesti Magyar
 Kereskedelmi Bank érdekkörébe
 kerül, miáltal működését szélesebb
 alapokra fektetheti. Nagy mérték-
 ben elő fogja mozdítani a bank
 további sikeres fejlődését az a
 körülmény, hogy a tőkeemeléssel
 kapcsolatosan magához váltja 2
 millió korona alaptőkével rendel-
 kező Nemzeti Pénzügyi részvény
 társaság és a 3. millió korona
 alaptőkéjű Budai általános taka-
 rékpénztár részvénytársaságnak a
 Pesti magyar kereskedelmi bank
 tárcájában levő részvényeit, ami
 által a Hungaria bank egy a vál-
 tóüzlet mint a betéti üzlet terhére
 is kiterjeszti működését. Ezáltal
 ezen részvények megszerzése által
 a Hungaria bank a budapesti kisebb
 pénzintézetek tömörülését mozdítja
 elő és ezzel a budapesti piacon
 hasonló további fejlődés útján
 egyengeti.

A rendkívüli közgyűlés, mely a
 fentjelzett tőkeemelés, valamint
 az ezzel kapcsolatos választásokat
 fogja keresztülvinni, 1917. jan.
 15-re hivatott össze.

Uránia színház.

Telefon 233. — Telefon 233

Szerdán és csütörtökön,
 január hó 10 és 11-én:

Suart Yeebs-sorozat!

AZ AMATEUR

Szenzációs detektív-dráma
 4 felvonásban és

A koronázás.

3 előadás 5, 7 és 9 órakor.

**Ezerholdas
 BIRTOKOT**

keresek megvételre.

Bővebbet a kiadóhivatalban

**Önkéntes árverési hir-
 detmény.**

Néhai özv. Trukkensitz Jó-
 zsefné sz. Vinc Katalin hagyatékát képező és a székesfehérvári 1775 sz. tkv. betétben A I. 1—2 sor, 2571. 2572. hrszám alatt felvett Zámoly-utca-63. sz. alatti lakóház, továbbá ugyanazon betétben a I. 4 sor 7372. hrszám alatt felvett és az *András-gyepi dűlőben levő 2 hold 1287 □-öl területű buzaföld* az örökösök által a legtöbbet ígérőnek önkéntes árverésen eladatni fog.

Az árverés határideje 1917. évi január hó 15-ének d. e. 9 órája. Az árverés helye: dr. Molnár János ügyvédi irodája Nádor-utca. (Nagy Sándor utcával szemben) és ott a vételárra és árverési feltételekre nézve bővebb felvilágosítás nyerhető.

Dr. Molnár János
 ügyvéd.

APROHIRETÉSEK.

Varrónó elsőrendű fővárosi gyakorlattal olcsóért vállal női és gyermek fűző ruhákat valamint alakításokat. Lakatos-u. 16.

Egy Ferenc József-ötönny, frakköltöny, egy vaffenrock és egy látszó eladó. Cim a kiadóban.

Két kővér dísznő Széchenyi-utca 118. sz.

Távirda-utca 19. számú modern ház 2 lakással és kerttel szabadkézben eladó. Tudakozódní ugyanott lehet.

Egy előfélben levő tehén eladó. Öreg-utca 66. sz. a.

Keresek egy csinos és egész séges garzonlakást, esetleg két szobával. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szabás, varrás és a rajzolásban alapos oktatás nyerhető Urbán Margit tanítványában, Ybl. Miklós-utca 14.

Tanuló felvesz Koháry József asztalos, Háltér 3. Ponty-épület.

— Jó keresethez juthat, aki a Fejérmegyei Napló és az Uj Lap utcai elárúsításával foglalkozik. Jelentkezőket a kiadóhivatal felveszi. Jelentkezni a délutáni órákban lehet.

Apolló - színház.

Szerdán, január 10-én:

Egynapos műsor!

PSYLANDER

legújabb alakítása

Egyiptom

gyöngye.

Keleti dráma 4 felvonásban,
 továbbá a

Koronázási ünnepély.

Csütörtökön és pénteken,
 január 11 és 12-én:

Az Amerikai arany sorozat folytatása

MISTER ROBINSON

Történet a tröszt világából
 4 felvonásban.

Főszereplő: Róbert Harwick.

Koronázási ünnepély.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

NAGY VÁLASZTÉK: Szőrmékben!

Lányka és női velour kalapokban.

ÁLLANDÓ NAGY VÁLASZTÉK

modell selyem-, bársony- szövet,
 és barcnet blousokban.

TRIKÓ, FÉRFI és GYERMEK ALSÓRUHÁK

Sárcipők olcsó áron kaphatók

Kovács Antalnál, Városháztér.

HABORUS EMLÉKBÉLYEGEK!

A Katolikus Sajtógyűlés levélzáró bélyegeinek harmadik sorozata a Budapestent tartott könyörgő körmenetről készült 24 fényképfelvételekkel. A pénz előzetes bekiűlése ellenében rendelhető.

EGY FÉL IV ára pedig I KOR. 20 FILLÉR.

Az egész iv 120, a fél iv 60 bélyegyet tartalmaz. Több iv, vagy több fél iv rendelésekor különféle színek csomagoltatnak. — Rendeljen belőlük utalványon és a szelvényen jelozze, hogy „levélzáró bélyegeket” kíván.

A második sorozat bélyegét még korlátolt mennyiségben rendelhető meg, a rendelésekor azonban feltűntetendő, hogy a második sorozat bélyegét kéri.

A pénz előre bekiűlendő! Hitel nincs! Utánvét nincs!